

УЗ ОВАЈ БРОЈ

Овај број „Историјских записа“ посвећен је четрдесетој годишњици доласка Јосипа Броза Тита на чело Комунистичке партије Југославије, односно Савеза комуниста Југославије. Тај јубилеј означава уједно и четрдесетогодишњи период историје југословенских народа и народности. Титов четрдесетогодишњи рад тијесно је везан и за политички, ослободилачко-револуционарни, друштвени, социјалистички и привредни развитак Црне Горе као равноправне и нераздвојиве чланице Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Посвећујући овај број часописа Титовом четрдесетогодишњем руковођењу Партијом и Социјалистичком Југославијом, Редакција је жељела да се и на тај начин укључи у прославу овог јубилеја, полазећи прије свега од карактера часописа. Радови који се објављују у овом броју говоре о значајном периоду црногорске и југословенске прошлости, која је нераздвојиво везана за Титов политички и државнички рад.

Од доласка на чело Партије Тито је посвећивао значајну пажњу и Црној Гори и њеном револуционарном покрету. Он је и у периоду илегалности Партије био у сталном контакту са покретом у Црној Гори, било путем личних сусрета са истакнутим црногорским револуционарима, било путем усмених или писмених извјештаја које је добијао од покрајинског руководства у Црној Гори, или пак упутстава која је овоме слао. Тито је и у условима илегалног рада био у Црној Гори. Он је присуствовао Покрајинској конференцији КПЈ за Црну Гору, Боку, Санџак, Косово и Метохију августа 1940. године, којом приликом је дао и лични допринос њеном успјеху.

Тито је и у току ослободилачког рата и социјалистичке револуције био у сталном контакту са Црном Гором и њеним политичким и војним руководством, указујући му у свакој прилици драгоцјену помоћ. У јеку судбоносних догађаја он је два пута и боравио у Црној Гори (1942. и 1943), гдје је и донио историјске одлуке за даљи ток ослободилачког рата и револуције у Југославији.

Тито је и у послеријатном периоду више пута боравио у Црној Гори. Посјетио је готово сва општинска мјеста и водио разговоре са представницима њихових друштвено-политичких и при-

вредних организација. Приликом тих посјета одржао је и више говора, карактеристичних не само за Црну Гору већ и за Југославију као и за сувремену међународну политичку ситуацију.

У избор Титових радова за овај број одговорни уредник је уврстио само неке фрагменте из Титовог четрдесетогодишњег политичког рада који је везан и за Црну Гору (новембар 1937 — фебруар 1977). Разумије се, овим избором нијесу могли бити обухваћени чак ни најважнији радови, а камоли сви Титови текстови у којима се говори и о Црној Гори. Остали његови радови који се односе и на Црну Гору биће објављени у „Сабирним дјелима“, а они најкарактеристичнији за Црну Гору и у посебној књизи коју припрема Централни комитет Савеза комуниста Црне Горе. Сви Титови радови који се овдје објављују, осим два из међуратног периода, који ће бити објављени у V и VI књизи његових „Сабраних дјела“, већ су публиковани — било у „Сабраним дјелима“ (I—IV), „Говорима и чланцима“, било у посебним публикацијама или у дневној штампи.

Одабрани радови се овдје објављују у интегралном тексту (такав је принцип примијењен и у његовим „Сабраним дјелима“), што је с научног аспекта једино оправдано. Објављује се хронолошки.

Избор и припрему Титових радова извршио је и већи дио наслова дао одговорни уредник, уз сагласност Редакције.

Ј. Р. БОЈОВИЋ